

UNIVERSITATEA
BABEȘ-BOLYAI

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”
CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

**Executarea silită în natură.
Relația cu celelalte remedii contractuale**

Perspectivă substanțială și procesuală

Rezumat

**Conducător de doctorat:
prof. univ. dr. IONUȚ-FLORIN POPA**

**Doctorand:
ROXANA DAN**

2023

§1. Introducere

Lucrarea s-a dorit a fi o una de cercetare dezvoltată pe două planuri, atât cel al dreptului substanțial în materia executării silite a obligațiilor precum și în ceea ce privește partea procedurală și implicațiile acesteia pe segmentul executării silite propriu-zise, în condițiile obținerii unui titlu executoriu.

Pe tot parcursul lucrării am încercat să argumentăm că cele două planuri reprezintă în sine două fațete ale aceleiași monede, care de altfel nu pot fi dissociate. O astfel de abordare aparent pluridisciplinară, care îmbină dreptul substanțial al obligațiilor cu cel execuțional am apreciat-o necesară pentru a răspunde provocărilor pe care doctrina și practica judiciară le resimt în contextul unei metamorfoze perpetue a relațiilor sociale.

Obiectivele urmărite prin teza elaborată sunt multiple și printre cele mai importante putem menționa următoarele: surprinderea evoluției executării silite în timp și spațiu, analiza executării silite în natură în dreptul românesc, calificarea și analiza diferitelor modalități prin care executarea silită se exprimă, examinarea celorlalte remedii ale neexecutării aflate la dispoziția creditorului prin raportare la executarea silită în natură, delimitarea răspunderii civile contractuale, a rezoluțiunii, a excepției de neexecutare față de instituția executării în natură, și în final, dreptul de opțiune între diferitele remedii. Analiza întreprinsă a integrat deopotrivă perspectiva execuțională.

Pe parcursul cercetării am apelat la mai multe metode de cercetare cum ar fi : metoda explicativă, metoda exploratorie, metoda comparată etc., prin raportare la diferitele sisteme de drept, cum sunt: modelul de drept olandez, dreptul francez, dreptul german, common-law ori cel quebecoaz, cel din urmă fiind și sursa primară a actualei reglementări autohtone.

§2. Structura tezei de doctorat

Lucrarea este împărțită în (5) cinci titluri, astfel: titlul I denumit *remediile executării silite în natură* cuprinde (5) cinci capitole, titlul II denumit *răspunderea contractuală și executarea silită în natură* este structurat în (2) două capitole, titlul III vizează *relația dintre executarea silită în natură și celelalte remedii* și este divizat în (2) două capitole, titlul IV privește *dreptul de opțiune între remedii* și este compus din (2) două capitole iar titlul V cuprinde concluziile finale. Fiecare capitol are în structura sa diferite subcapitole printre care și o diviziune dedicată concluziilor intermediare.

Titlul I a fost dedicat în întregime analizei instituției executării din toate perspectivele găsite drept relevante. Identificarea conceputului în lumea istorică a cauzat prima descoperire, respectiv că executarea silită în natură nu este un remediu atât de „natural” pe cât ne părea (!) inițial.

Dreptul roman, identificat drept sursă primordială a dreptului continental actual s-a arătat mult timp adeptul *condemnatio pecuniaria*, adică a ceea ce noi înțelegem astăzi, drept executare

prin echivalent și doar inflația și instabilitatea socio-economică din sec. III și IV au activat principiul executării în natură, cunoscut sub denumirea de *condemnatio in specie*.

Evul mediu cu al său *nemo praecise cogi potest ad factum* (1601) care îi aparține lui *Antoine Favre* reprezintă poate cel mai important moment din dezvoltarea conceptului de executare silită în natură. Această perioadă caracterizată de influența glosatorilor, a comentatorilor și mai cu seamă a dreptului canonic a amprentat puternic inclusiv asupra modalității în care instituția își găsește și în prezent aplicabilitatea. Influența bisericii creștine a fost determinantă în catalogarea executării silită în natură drept o sancțiune cu titlu general și cu aplicabilitate similară. Cu titlu de exemplu, amintim că glosatorii perioadei apreciau că executarea silită în natură și plata despăgubirilor coexistă în același raport. Opera lui *Bartolus* a diferențiat pentru prima oară între instituția executării în natură și cea prin echivalent, în funcție de izvorul obligațiilor.

Apreciem că în această perioadă istorică s-a configurat structura remediei așa cum noi o cunoaștem astăzi.

Mergând mai departe, am remarcat opera lui *Pothier*, care a fost sursa de inspirație majoră pentru Codul civil francez 1804, unde constrângerea fizică a debitorului în viziunea legiuitorului francez de la acea vreme era văzută drept imposibilă creând astfel un spațiu larg de aplicabilitatea daunelor-interese, cel puțin la nivel legislativ. Totuși, instanțele de judecată nu s-au conformat acestei noi paradigme și au insistat în obligarea debitorilor la executare în natură, continuând practica desprinsă din dreptul canonic. Judecătorii francezi și mai apoi și cei din Țările de Jos nevoiți să determine executarea silită în natură, și în cazul obligațiilor de a face pentru care pronunțau executări în natură, au inventat conceptul de *astreinte* ori *dwangsom*, cele care au servit mai târziu, drept sursă de inspirație pentru penalitățile regăsite în dreptul național.

Am surprins și felul în care executarea silită în natură este reglementată și aplicată în prezent, în cele mai importante sisteme de drept precum cum sunt cel german, francez, quebecoz și în proiectele internaționale de unificare, Convenția de la Viena, Principiile UNIDROIT, Principiile Dreptului European al Contractelor ori Proiectul Cadrului Comun de Referință.

Demersului de analiză îi era necesară o trecere în revistă a clasificărilor clasice regăsite în doctrina de specialitate în materia obligațiilor civile realizând totodată prezentarea categoriilor specifice dreptului execuțional și câteva clasificări pe care noi le-am dezvoltat din analiza dreptului execuțional. Având în minte dezideratul proclamat al cercetării noastre, respectiv acela de a crea puntea de legătură, sau mai plastic, de a surprinde membrana comună a dreptului substanțial al remediilor cu dreptul procesual execuțional, am transplatat o serie dintre clasificările deja cunoscute în dreptul substanțial în partea execuțională, surprinzând totodată elementele specifice care le diferențiază.

Următoarea parte a analizei noastre a fost centrată pe înțelegerea noțiunii de executare silită în natură în spațiul național și a modalității în care aceasta este aplicată în practica judiciară, decelând între diferite tipuri de obligații.

Am reținut în acest demers faptul că reglementarea națională în materie datează din anul 2009 fiind inspirată din Codul civil al provinciei Québec, unde, în conținutul art. 1590, accesul

creditorului la executare silită în natură este reglementat de o manieră aparent similară ca în dreptul național.

Luând separat fiecare tipologie de obligație, cercetarea noastră ne-a determinat câteva concluzii importante, cum ar fi: obligația monetară care constă în a da o sumă de bani poate fi executată silit numai în natura sa, respectiv prin plata sau remiterea sumei de bani datorate iar afirmația cum că această este susceptibilă de executare prin echivalentă nu este una riguroasă juridic. Legat de aceasta, am apreciat că neîndeplinirea obligației la timp, respectiv la scadență dă naștere la daune-interese moratorii, care, la rândul lor, reprezintă tot o obligație pecuniară, secundară și derivată din încălcarea obligației primare, acestea fiind o prelungire inerentă a remediei executării silită în natură, și nu neapărat o manifestare tipică a răspunderii contractuale.

Cele mai multe dezbateri au cuprins analiza sferei de aplicare a executării silită în natură a obligației de *a face*, care după cum susține, doctrina clasică, de principiu, nu se poate executa în natură. Ne-am exprimat dezacordul în privința acestei concluzii care este una mult prea generală și se leagă mai cu seamă de partea execuțională efectivă și nu de obținerea titlului executoriu.

Obligațiile de a face, *ad rem*, pot fi duse la îndeplinire prin forme de pseudo-executare (executarea realizată de către creditor sau de către terțe persoane pe seama debitorului) ori remedii alternative (hotărârea care ține loc de contract) care, în opinia noastră, se integrează în executarea silită în natură, găsind totuși preferabilă pentru catalogarea acestora terminologia de *executare în natură prin echivalent/prin substituție*, folosită în dreptul quebecoaz.

Modalitatea de forțare a executării silită în natură imaginată de legiuitorul român pentru obligațiile *intuitu personae*, ori *ad personam*, se concretizează în penalitățile punitive reglementate de art. 906 C.pr.civ., despre care am discutat pe larg.

Titlul II vizează analiza relației dintre răspunderea contractuală și executare silită în natură materializată în dorința noastră de a descoperi dacă ne aflăm în fața unei relații *gen-specie* sau dimpotrivă în fața unor remedii total diferite, precum și felul în care acestea interacționează.

Cercetarea noastră s-a oprit, mai întâi, la teoriile dezvoltate de către doctrina națională și străină asupra răspunderii. Am încercat să surprindem conținutul răspunderii contractuale, pentru a ne lămurii dacă acesta este unul extins, care cuprinde toate *remediilor puse de lege la dispoziția creditorului în caz de neexecutare a obligației de către debitor*, respectiv executarea obligației prin executare silită în natură, executarea prin echivalent ori rezoluțiunea sau rezilierea și reducerea prestațiilor, sau dimpotrivă este unul restrâns, care se traduce exclusiv prin daune-interese.

Am apreciat corectă cea de-a două perspectivă expusă, concluzionând că răspunderea contractuală este egală prejudiciului și în consecință doar dimensiunea daunelor-interese poate fi integrată în acest concept.

Răspunderea contractuală semnifică așadar potrivit concepției îmbrățișate toate mecanismele prin care debitorul este ținut să plătească creditorului său daune-interese. Acestea se pot concretiza în mai multe forme, în funcție de remediu al cărui rezultat sunt: executarea prin echivalent a obligației neexecutate, unde echivalentul se traduce, de regulă, prin daune-interese compensatorii, daunele-interese moratorii care pot însoți daunele-interese compensatorii ori

executarea silită în natură sau daunele-interese care se alătură rezoluțiunii sau rezilierii contractului.

Am încercat să argumentăm faptul că natura interesului protejat ar putea să difere atunci când daunele-interese reprezintă o executare prin echivalent față de cele care însoțesc rezoluțiunea. În cazul executării prin echivalent, interesul protejat este cel pozitiv, deoarece quantumul daunelor trebuie să conducă la poziționarea creditorului într-o situație similară celei în care debitorul și-ar fi executat benevol obligația pe când daunele-interese consecutive rezoluțiunii ori rezilierii ar putea avea drept scop despăgubirea creditorului de o asemenea manieră (dincolo de ceea ce presupune restituirea prestațiilor, dacă este cazul) încât să se poată considera că înțelegerea contractuală nu a existat niciodată (interes negativ).

Titlul III privește relația dintre celelalte remedii și executarea silită în natură insistând cu precădere asupra rezoluțiunii dar fără a neglija, reducerea prestațiilor, excepția de neexecutare ori termenul suplimentar de executare.

Natura juridică a reprezentat și în acest caz dilema inițială, ne-am întrebat dacă rezoluțiunea este o formă de executare prin echivalent, parte din răspunderea civilă contractuală, cum apreciază o serie de autori, sau, dimpotrivă, este un remediu de sine stătător? Cercetarea dreptului comparat, în speță a sistemului francez, german, quebecoaz ori cel de *common law* ne-a demonstrat că rezoluțiunea este tratată aproape identic în toate sistemele juridice, în mod distinct de orice alt remediu ori sancțiune cunoscută, fiind apreciată drept un mecanism de sine stătător la care creditor poate apela în caz de neexecutare, concluzie pe care o apreciem valabilă și în sistemul național.

Ne-am arătat de acord că rezoluțiunea și răspunderea contractuală sub forma daunelor-interese consecutive rezoluțiunii sunt compatibile și pot fi accesate de către creditorul aflat în fața unei neexecutări culpabile care i-a cauzat un prejudiciu.

Analiza excepției de neexecutare a scos la iveală alte descoperiri referitoare la modalitatea de funcționare și de relaționare cu celelalte remedii. Pe lângă discuțiile referitoare la relația cu dreptul de retenție, care s-au dovedit suficient de contradictorii în doctrină, am găsit important să analizăm drept condiție esențială de invocare a remediei buna-credință a celui care dorește să se prevaleze de efectul remediei, și felul în care aceasta trebuie să transpară din modalitatea în care și-a îndeplinit până la acel moment obligațiile contractuale sau în care este gata să o facă, în viitor. După analiza câtorva situații practice, am concluzionat că, dacă neexecutarea obligației își are cauza în neîndeplinirea unei obligații anterioare de către creditor ori într-o conduită abuzivă a acestuia prin care a refuzat colaborarea în vederea executării, acesta din urmă nu se poate prevala de efectele excepției de neexecutare. Excepția de neexecutare poate să se manifeste doar ca un instrument al justiției private, putând să producă efecte fără intervenția organelor judiciare având totodată un efect cominatoriu în ceea ce îl privește pe debitor.

Perspectiva procedurală ori judiciară ne-a relevat faptul că, odată invocată sub forma unui mijloc de apărare, în fața unei solicitări de executare silită în natură ori în fața solicitării de daune-interese moratorii, excepția de neexecutare, de regulă, blochează temporar accesul la aceste remedii, bineînțeles dacă este în mod întemeiat invocată. Am încercat să argumentăm faptul că excepția își poate produce efectele ei specifice dincolo de situațiile în care ceea ce se solicită de la

partea debitoare este executarea în natură ori executarea prin echivalent, respectiv că poate reprezenta un impediment juridic și în calea rezoluțiunii.

În ceea ce privește termenul suplimentar de executare, am observat că, remediul nu se regăsește în enumerarea pe care prevederile art. 1.516 C.civ. o realizează, fiind mai degrabă analizat inclusiv de doctrină, în contextul condițiilor de acces la executarea silită în natură, la executarea prin echivalent ori la rezoluțiune. Am afirmat funcția duală a termenului de grație esențialmente provizoriu, care, pe de-o parte, este înțeles ca servind la acordarea celei de-a doua șanse debitorului în a executa benevol, respectiv drept condiție necesară pentru accesul la celelalte remedii, cum de altfel este și analizat de către doctrina națională.

Am determinat legătura dintre termenul suplimentar de plată și celelalte remedii analizate prin condiționarea accesului creditorului la executarea silită în natură, rezoluțiune (uneori și la executarea prin echivalent) de acordarea în prealabil a unui termen rezonabil în vederea executării, în scopul de a salva raportul contractual și de a-i oferi debitorului șansa executării benevole.

Am insistat în acest context asupra faptului că punerea în întârziere ca manifestare concretă a termenului suplimentar de executare are drept scop executarea benevolă, voluntară și nu neapărat executarea în natură, aceasta din urmă reprezintă doar o consecință inerentă a modalității de aducere la îndeplinire a obligațiilor contractuale.

Titlul IV a avut drept obiect de analiză dreptul de opțiune între remedii și potențiala legătură a acestuia cu o eventuală ierarhizare a remediilor.

Am observat în acest demers faptul că o parte a doctrinei precum și jurisprudența recentă a instanței supreme interpretând principius *favor contractus*, afirmă existența principiului executării silite în natură. În opoziție cu teoria de mai sus se află concepția egalității între remedii care semnifică că atât timp cât sunt îndeplinite condițiile substanțiale și procesuale pentru a accesa două sau mai multe remedii, stă în puterea creditorului opțiunea între acestea. Teoria implică și lipsa oricărei ierarhii ori subordonări între remedii, altele decât cele derivate din îndeplinirea condițiilor de acces.

În argumentarea acestei teze, pe care o agreăm, am prezentat următoarele:

- *pacta sunt servanda* reprezintă un principiu egal aplicabil tuturor remediilor, înțelesul noțiunii de obligativitate nefiind același, dar sursa este unică, indiferent de forma pe care executarea obligației o îmbracă în mediul exterior;

- *executarea în natură nu a fost dintotdeauna un remediu la dispoziția creditorului neîndestulat* prin urmare, argumentul istoric prezentat de către doctrina dreptului nu este neapărat de nesurmontat;

- *punerea în întârziere nu are drept scop direct executarea în natură ci mai degrabă executarea voluntară.*

- *perspectiva economică face inutilă o asemenea abordare.* Am argumentat că din punct de vedere economic, forțarea executării silite în detrimentul celorlalte remedii poate să devină un demers extrem de păgubos pentru părțile implicate. Raportul contractual este unul relativ, care privește și interesează, ca regulă, părțile contractante iar intervenția statului trebuie să se grefeze pe voința părților și nu poate depăși ceea ce înseamnă protejarea intereselor acestora.

- *rezoluțiunea contractului nu poate fi subordonată imposibilității executării silită în natură.*

Principiul ales al executării silită în natură nu își poate găsi aplicare în cazul în care partea nesatisfăcută solicită rezoluțiunea contractului.

Am concluzionat că principiul executării în natură nu trebuie înțeles ca o obligație pentru creditor de a apela întotdeauna și cu prioritate la executarea silită în natură, atunci când el nu își dorește acest lucru, ci mai degrabă că el are această posibilitate, fără a fi limitat la ea.

În continuare, răspunzând la dilema naturii juridice a dreptului de opțiune, am apreciat că acesta este mai degrabă un drept de creanță cu conținuturi alternative, decât unul *pur potestativ* cum îl cataloghează o parte de doctrină. Găsim preferabilă teoria potrivit căreia atunci când creditorul alege unul dintre mecanismele instituite prin prevederile art. 1516 C.civ. își exercită dreptul subiectiv de creanță, și că consumarea opțiunii dintre formele posibil alternative se realizează doar odată cu realizarea acestuia prin una dintre modalitățile de constrângere pe care legiuitorul le-a reglementat.

Cercetarea noastră a avut în vedere și investigarea limitelor dreptului de opțiune precum și modalitatea în care pactele comisorii pot influența felul în care opțiunea se manifestă. Ne-am întrebat dacă este posibilă revocarea opțiunii ulterior sesizării instanței cu o acțiune în executare silită respectiv după obținerea unei hotărâri definitive, iar răspunsul găsit a fost unul pozitiv. Apreciind că epuizarea dreptului la executare silită în natură intervine doar dacă debitorul și-a executat efectiv prestația asumată ori dacă aceasta a fost dusă la îndeplinire prin mijlocele substitutive, simpla pronunțare a unei hotărâri judecătorești fie ea și definitivă nu ar putea avea acest efect al epuizării opțiunii, aclamat de o parte a doctrinei juridice.

În final, am examinat problematica cenzurării opțiunii manifestate, arătând că dreptul de opțiune între diferitele remedii fie el considerat potestativ sau nu, poate face obiectul analizei instanței din perspectiva unui eventual abuz de drept.

În acest demers am analizat unele manifestări concrete ale dreptului de opțiune care ar putea să fie catalogate drept abuzive și am încercat să stabilim care este sancțiunea care ar putea interveni în cazul acestora:

- *invocarea unui pact comisoriu în mod tardiv ori formularea unei declarații de rezoluțiune unilaterală pentru o neexecutare derizorie;*
- *solicitarea executării în natură atunci când costurile executării sunt vădit disproportionale;*
- *invocarea excepției de neexecutare față de o neexecutare de mică însemnătate;*
- *manifestarea opțiunii de o manieră intempestivă cu încălcarea obligației de coerență contractuală.*

Comun acestor situații, am apreciat că sancțiunea specifică care intervine în cazul în care instanța apreciază că dreptul de opțiune a fost manifestat în mod abuziv constă, în primul rând, în lipsirea de orice eficiență a opțiunii prin blocarea dreptului exercitat cu rea-credință.

Titlul V, a fost dedicat exclusiv concluziilor finale, care sistematizează, într-o manieră sintetică, concepția prezentată în privința remediilor contractuale și mai cu seamă a soluțiilor practice derivate din aceasta.

§3. Concluzii

Procesul de cercetare întreprins a determinat schimbări majore asupra perspectivei inițial avute referitor la conținutul noțiunii de executarea silită în natură și felul în care aceasta interacționează cu celelalte remedii contractuale. La debutul procesului, entuziasmul nostru referitor la importanța desăvârșită a acestei instituții ne-a determinat să apreciem că principiul executării în natură este unul riguros și nu permite prea multe posibilități de derogare de la liniile lui ghidatoare.

Timpul petrecut în cercetare și analiza întreprinsă ne-au demonstrat că lucrurile nu se așează tocmai în paradigma aceasta, apreciind într-un final că ridicarea executării silite în natură la rang de principiu nu răspunde întocmai rigorilor actuale.

Cuprinsul lucrării

Titlul I. Remediile executării silite în natură

Capitolul I. Introducere în executarea silite în natură

§1. Evoluția executării silite în timp și spațiu

§1.1. Perioada preclasică și clasică a dreptului roman

§1.2. Perioada Evului Mediu

§1.3. Dreptul modern spaniol

§1.4. Codul civil francez 1804

§1.5. Dreptul olandez(1833-1933)

§2. Câteva modele de drept comparat

§2.1. Modelul de drept olandez

§2.2. Common law

§2.3. Modelul de drept francez

§2.4. Codul civil al provinciei Québec

§2.5. Modelul de drept german

§2.6. Reglementări internaționale

§2.6.1. Convenția de la Viena

§2.6.2. Principiile UNIDROIT

*§2.6.3. Principiile Dreptului european al contractelor(PECL),
Proiectul cadrului comun de referință(DCFR)*

§3. Concluzii intermediare

Capitolul II. Considerații generale cu privire la obligațiile civile

§1. Definiția obligației

§2. Clasificarea obligațiilor

§2.1. Clasificarea obligațiilor din punct de vedere substanțial

§2.1.1. După origine

§2.1.2. După obiect

§2.1.3. După structura raportului obligațional

§2.1.4. După sancțiune

§2.1.5. După efect

§2.2. Clasificarea obligațiilor din punct de vedere procesual

§2.2.1. Obligații monetare

§2.2.2. Obligații de a face

§2.2.3. Obligații de predare

§2.2.4. Obligații de a face cu prestație fungibilă

§2.2.5. Obligații de a face care implică faptul personal al debitorului

§2.2.6. Obligații de a nu face

§2.2.7. Obligații evaluabile în bani/neevaluabile în bani

§3. Concluzii intermediare

Capitolul III. Executarea silită în dreptul românesc

§1. Codul civil 1864

§2. Codul civil 2009

§2.1. *Executarea silită în natură. Sancțiune ori remediu?*

§2.2. *Sediul materiei*

§2.3. *Condiții generale de exercitare*

§2.3.1. Neîndeplinirea integrală și la timp a obligației

§2.3.2. Punerea în întârziere a debitorului

§2.3.3. Prestația solicitată să fie posibilă

§2.3.4. Lipsa unor motive justificate pentru a refuza executarea

§2.3.5. Alte posibile impedimente în acordarea remedului

§3. Executarea silită a obligațiilor de a da

§3.1. *Obligația monetară*

§3.2. *Obligația de a transmite proprietatea sau un alt drept real asupra unui bun individual determinat*

§3.3. *Obligația de a transmite proprietatea sau un alt drept real asupra unor bunuri de gen*

§3.4. *Situații specifice*

§4. Executarea silită a obligațiilor de a face

§5. Executarea silită a obligațiilor de nu face

§6. Concluzii intermediare

Capitolul IV. Pseudo-executare silită în natură

§1. Executarea pe seama debitorului de către creditor ori terțe persoane

§1.1 *Autorizarea creditorului prin însuși titlu executoriu*

§1.2. *Autorizarea creditorului în faza execuțională*

§1.3. *Punerea în întârziere a debitorului pentru executarea pe seama sa*

§2. Remediu substitutiv. Hotărârea care ține loc de contract

§2.1. Natura juridică a remedului

§2.2. Funcționarea remedului

§2.2.1. *Natura juridică a obligației*

§2.2.2. *Prescripția dreptului de a sesiza instanța*

§2.2.3. *Sesizarea instanței*

§2.3. Condițiile de admisibilitate

§2.3.1. *Condiții generale*

§2.3.2. *Ipoteze potențiale de inadmisibilitate*

- a) Neplata prețului stabilit prin promisiune
- b) Vânzarea bunului altuia
- c) Lipsa certificatului fiscal

§2.3.3. *Situația bunurilor care nu se află în circuitul civil*

§2.3.4 *Situația specifică a terenurilor situate în extravilan.*

§2.4. Natura juridică a acțiunii judiciare și modalitatea de concepere a dispozitivului hotărârii

§3. Concluzii intermediare

Capitolul V. Mijloace de constrângere a executării silite în natură

§1. Considerații generale. Perspectivă istorică.

§2. Penalități cominatorii ori daune-interese punitive?

§2.1. Domeniul de aplicare

§2.2. Natura juridică

§2.3. Mecanism de funcționare

§2.4. Situații specifice

§2.4.1. *Executarea obligațiilor de a face specifice
procedurilor de fond funciar*

§2.4.2. *Executarea obligațiilor de a face referitoare la
minori*

§3. Amenzile judiciare și cominatorii

§3.1. *Amenziile judiciare*

§3.2. *Amenzile cominatorii*

§4. Răspunderea penală

§5. Concluzii intermediare

Titlul II. Răspunderea contractuală și executarea silită în natură (relație gen-specie sau remedii total diferite?)

Capitolul I. Semnificația noțiunii de „răspundere contractuală”

§1. Conceptul și teoriile răspunderii

§2. Paradigma Codului civil român

§3. Înțelesul noțiunii de „răspundere”

§3.1. *Răspunderea contractuală, în sens larg*

§3.2. *Răspunderea contractuală, în sens restrâns. Viziunea dreptului
comparat*

§3.4. *Răspunderea contractuală în alte sisteme de drept.*

§4. Concluzii intermediare

Capitolul II. Răspunderea civilă în viziunea proprie

§1. Concept și definiție

§2. Condițiile substanțiale ale răspunderii civile contractuale

§2.1. Neexecutarea obligației contractuale

§2.2. Prejudiciul și legătura de cauzalitate

§2.3. Vinovăția

§3. Condițiile formale ale răspunderii civile contractuale

§3.1. Punerea în întârziere

§3.2. Clauzele asupra răspunderii

§4. Executarea în natură versus răspunderea contractuală

§5. Concluzii intermediare

Titlul III. Relația dintre executarea silită în natură și celelalte remedii

Capitolul I. Rezoluțiune/Reziliere/Reducerea prestațiilor

§1. Natura juridică și mecanismul de funcționare

§1.1. Dreptul național

§1.2. Dreptul francez

§1.3. Dreptul german

§1.4. Common law

§1.5. Dreptul quebecoaz

§1.6. Concluzii intermediare

§2. Condițiile și efectele rezoluțiunii

§2.1. Condiția(-ile?) de fond

§2.2. Efectele rezoluțiunii

§3. Reducerea prestațiilor. Elemente specifice

§4. Compatibilitatea rezoluțiunii cu celelalte remedii

§5. Concluzii intermediare

Capitolul II. Excepția de neexecutare și termenul suplimentar de executare

§1. Excepția de neexecutare

§1.1. Noțiune și origine

§1.2. Domeniul de aplicare

§1.3. Condițiile neexecutării

§1.4. Efectele remediei

§1.5. Relația excepției de neexecutare cu celelalte remedii

§1.5.1. Excepția de neexecutare și executarea silită în natură. Problema compatibilității.

§1.5.2. Excepția de neexecutare și daunele-interese. Problema compatibilității.

§1.5.1. Excepția de neexecutare și rezoluțiunea/rezilieren.
Problema compatibilității.

§2. Termenul suplimentar de executare

§3. Concluzii intermediare

Titlul IV. Dreptul de opțiune între remedii

Capitolul I. Dreptul la opțiune versus ierarhizarea remediilor

§1. Câteva repere de drept comparat

§2. Ierarhizarea funcțională a remediilor. Principiul favor contractus

§3. Concluzii intermediare

Capitolul II. Dreptul de opțiune

§1. Titularul și natura juridică a dreptului

§2. Momentul alegerii și revocabilitatea opțiunii

§3. Limitarea convențională a opțiunii

§4. Cenzurarea opțiunii manifestate

§4.1. Invocarea unui pact comisoriu în mod tardiv ori formularea unei declarații de rezoluțiune unilaterală pentru o abatere nesemnificativă. Sancțiunea.

§4.2. Solicitarea executării în natură atunci când costurile executării sunt disproporționate. Sancțiune.

§4.3. Invocarea excepției de neexecutare față de o neexecutare de mică însemnătate. Sancțiunea.

§4.4. Manifestarea opțiunii de o manieră intempestivă cu încălcarea obligației de coerența contractuală. Sancțiunea.

§5. Concluzii intermediare

Titlul V. Concluzii finale